

The visit (continued)

1. Rashi to Melachim II 20:12

בית נכתו - בית גזי בשמיו כמו נכאת וצרי ולוט (בראשית לז:כד):

Beit nechoto - The house of his spice stores, like "*nechot utzri valot*" (Genesis 37:24)

2. Melachim II 18:13-16

(יג) ובארבע עשרה שנה למלך חזקיהו עלה סנחריב מלך אשור על כל ערי יהודה הבצרות ויתפשם: (יד) וישלח חזקיהו מלך יהודה אל מלך אשור לכישה לאמר חטאתי שוב מעלי את אשר נתת עלי אשא וישם מלך אשור על חזקיהו מלך יהודה שלש מאות פפר פספ ושלשים פפר זהב: (טו) ויתן חזקיהו את כל הפספ הנמצא בית ד' ובאצרות בית המלך: (טז) בעת ההיא קצץ חזקיהו את דלתות היכל ד' ואת האמנות אשר צפה חזקיהו מלך יהודה ויתגם למלך אשור:

3. Midrash, Shir haShirim Rabbah 3:2

מהו "בית נכתה"? אמר ר' אימי נכיתה שנכת מסנחריב ובזה שבזו מסנחריב...

What is *beit nechoto*? Rabbi Imi said: The bite he bit from Sancherev, and the spoils he took from Sancherev.

4. Rashi to Yeshayah 39:2

יש פותרים שמן המשחה, וי"א הוא שמן אפרסמון שהיה מצוי בא"י והוא פנג האמור ביחזקאל (כז)... וראיתי בספר יוסיפון שהוא אפרסמון וגדל ביריחו, לכך נקרא "יריחו" על שם הריח:

Some explain it was the oil of anointing. And some say persimmon oil found in Israel, the *fennig* in Yechezkel 27... And in Yosifon I saw that it is persimmon, and it grows in Yericho. Therefore it is called Yericho, for *rei'ach*.

5. Talmud, Sanhedrin 104a

אמר רב מאי "בית נכתה"? אשתו השקתה עליהם. ושמואל אמר בית גזויו הראה להם. ורבי יוחנן אמר זין אוכל זין הראה להן.

Rav said: What is *beit nechoto*? His wife served them drinks. Shemuel said: He displayed his storehouse to them. Rabbi Yochanan said: He displayed a weapon that cuts ("eats") other weapons.

6. Rabbi Meir Abulafia, Yad Ramah to Sanhedrin 104a

- Wife (1) *Beit* = "House" = Wife, (2) *Nechot* = subtraction = removed from Adam
- Storehouse (1) *Beit* = "House", (2) *Nechot* = That which is valuable and hidden away, like *nechot utzri valot*
- Weapon *Nechot* = eating, as in Avodah Zarah 35b...

7. Midrash, Pirkei d'Rabbi Eliezer 52

וירא חזקיהו את מלאכי מלך בבל ונתגאה לבו למעלה, וקרא להם את אוצרות של מלכי יהודה ואת כל אוצרות בית קדשי הקדשים. ועוד שפחת את הארון וקרא להם את הלוחות, ואמר בזה אנו עושין מלחמה ונוצחין... וכעס עליו הקב"ה ואמר לו, לא דיך שיקראית להם את כל אוצרות בית קדשי הקדשים ואת כל אוצרות מלכי יהודה, אלא שפחת להם את הלוחות מעשה ידי, סידי הם יעלו ויקחו את כל אוצרות מלכי יהודה ואת כל אוצרות בית קדשי הקדשים, שנגמר... ומסת הלוחות יקחו מבניך... ו

And Chizkiyahu saw the Babylonian agents and his heart was elevated above, and he showed them the stores of the kings of Judea and all of the stores of the Holy of Holies. Also, he opened the Ark and showed them the tablets, saying, "With these we make war and are victorious"... And Gd was angry at him, saying to him, "Is it not enough that you showed them all of the stores of the Holy of Holies and all of the stores of the kings of Judea, but you opened for them the tablets, My handiwork?! By your life, they will ascend and take all of the stores of the kings of Judea and all of the stores of the Holy of Holies, as it says... And in place of the tablets, they will take from your descendants..."

8. Malbim to Yeshayah 39:2

והיה חטאו בשמים, א] הגאווה שהתגאה ברוחו כי עברו נעשה דבר הגדול הזה... ב] ההודעה שהודיע זה לשרי בבל, כי עי"כ סר פחדם אשר פחדו מישראל ומקל מושיעם, אחר שנודע להם שלא נעשה הנס הזה בעבור ישראל, רק בעבור איש אחד שהוא חזקיהו, ובזה הגם שנכנעו מפניו בעודו חי, ערב לבם לבוא על מנשה בנו...

וגם בזה [בהראות עושרו למשלחת] חטא בשתים, א] חטא נגד חכמת ההנהגה, כי אחר שראה שבאו כמרגלים, לא היה לו להראות לפניהם אוצרותיו ורוב עושרו, שע"כ ישמרו בלבבם לבא, בעת תשיג ידם, על ארץ יהודה... ב] חטא נגד ד' כי היה המצוה על מלך ישראל בל ירבה אוצרותיו ובל ירום לבבו מאחיו...

He sinned in two ways: (1) Arrogance, being of arrogant spirit, that this great thing was done for him... (2) Telling this to the nobles of Babylon, causing their fear to depart, for they had feared Israel and the Gd who had saved them [from Assyria], but now they learned that this miracle had not been done for Israel, but only for one man, Chizkiyahu. Although they were humbled before him while he lived, their heart set to come for Menasheh, his son...

Also in [showing his wealth to the delegation] he sinned in two ways: (1) He sinned against wise leadership, for when he saw that they came as spies, he should not have showed them his stores and his great wealth. Through this they set in their hearts to come back to Judea when they would be able... (2) He sinned against Gd, for the mitzvah of an Israelite king was lest he amass stores and lest his heart be elevated above his brethren...

The Visit	The Sin
Awe of the Miracle	Arrogantly playing up his own wealth
Reconnaissance of a suddenly fearsome enemy	Removal of the fear, Exposure of wealth
Alliance against Assyria	Forming alliances

39:3-7 Divine punishment is coming

9. Melachim II 20:14-18

(יד) ויבא ישעיהו הנביא אל המלך חזקיהו ויאמר אליו מה אמרו האנשים האלה ומאין יבאו אליך ויאמר חזקיהו מארץ רחוקה באו מבבל: (טו) ויאמר מה ראו בבימתך ויאמר חזקיהו את כל אשר בבימתי ראו לא הנה דבר אשר לא הראיתם באצרת: (טז) ויאמר ישעיהו אל חזקיהו שמע דבר ד': (יז) הנה ימים באים ונשא כל אשר בבימתך ואשר אצרו אבתך עד היום הנה בבקלה לא יומר דבר אמר ד': (יח) ומבניך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו ויהיו סריסים בהיכל מלך בבל:

10. Midrash, Bereishit Rabbah 19:11

ד' הן שהקיש הקב"ה על קנקנו, ומצאן קנקנין של מימי רגלים, ואלו הן: אדם, וקין, ובלעם, וחזקיהו. אדם שנאמר "ויאמר האדם האשה", קין "ויאמר ד' לקין אי הבל וגו' ויאמר לא ידעתי", "בלעם הרשע שנאמר (במדבר כב) "מי האנשים האלה עמך ויאמר בלעם אל האלקים וגו'", "חזקיהו (ישעיה לט) "מה אמרו האנשים האלה וגו'". אבל יחזקאל מצאו בקי מכולם, שנאמר (יחזקאל לז) "בן אדם התחינה העצמות האלה ויאמר ד' אלקים אתה ידעת..."

There were four whom Gd knocked on their barrels, and found them to be barrels of urine. These are: Adam, Kayin, Bilam and Chizkiyahu.

- Adam: "And Adam said: The woman, etc."
- Kayin: "And Gd said to Kayin: Where is Hevel... And he said: I don't know, etc."
- Wicked Bilam: "Who are these men with you? And Bilam said to Gd, etc."
- Chizkiyahu: "What did these men say, etc."

But Yechezkel was found more expert than all of them, "Son of man, shall these bones live? And he said: Hashem Elokim, You know..."

11. Midrash, Bamidbar Rabbah 20:6

זה א' מג' בני אדם שבדקן הקב"ה ומצא קרון של מי רגלים, קין, חזקיהו ובלעם. קין בשעה שא"ל הקב"ה (בראשית ד) "אי הבל אחיך" בקש להטעות כביכול. היה צריך לומר "רבש"ע הנסותרות והנגלות לפניך גלויות, ואת שואלני בשביל אחיך?"... חזקיהו כשעמד מחליו שלח לו מרווד בלאדן דורון... בא ישעיה אמר לו "מה אמרו האנשים האלה ומאין יבאו אליך", "היה צריך לומר "את נביא של מקום ולי את שואל?" אלא התחיל מתגאה... וכן בלעם הרשע בשעה ששלח בלק אצלו א"ל הקב"ה "מי האנשים האלה עמך", "היה צריך לומר "רבש"ע הכל גלוי לפניך ואין כל דבר נעלם ממך ולי את שואל?" אלא אמר לו "בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי..."

[Bilam] was one of three men whom Gd tested, and He found them a vessel of urine: Kayin, Chizkiyah and Bilam.

- Kayin: When Gd said to him, "Where is your brother Hevel," he sought to trick [Gd], as it were. He should have said, "Master of the Universe, that which is hidden and revealed are all revealed before You, and You ask for my brother?"...
- Chizkiyahu: When he recovered from his illness, Merodach Baladan sent him a gift... Yeshayah came and said to him, "What did these men say, and from where did they come to you," and he should have said, "You are Gd's prophet, and you ask me?" But he began to express arrogance...

- And so wicked Bilam, when Balak sent for him and Gd said to him, "Who are these men with you," he should have said, "Master of the Universe, all is revealed before You and nothing is hidden from You, and You ask me?" But he said to Him, "Balak son of Tzippor sent to me"...

12. Malbim to Yeshayah 39:3

שאלו תחלה "מה אמרו אנשים האלה," והיה הכונה על כלל הדברים שנפלו ביניהם מענין המופת, שיאמר לו שאלתם ומה השיב להם. ואח"כ שאלו "ומאין יבאו אליך," כי אם יוכל להראות אוצרותיו וגנזיו אל מלאכים שיבואו אליו מארץ רחוקה, שאין לו לפחד שיקנאו בו ושיתגרו בו מלחמות, לא היה ראוי שיראה אותם לפני מלאכים ממדינות הקרובות אליו...

והנה חזקיה שהבין תוכן השאלות וכונתם, על השאלה הראשונה בוש מלהשיב כי נתפס כגנב במחתרת, ויכלם מן החוזה המוכיחו על פניו. ועל השאלה השנייה השיב מארץ רחוקה באו אלי, ר"ל אני חשבתי אותם כבאים מארץ רחוקה...

First he asked him, "What did these men say," meaning the general conversation between them about the wonder, to tell him what they had asked and what he had responded to them. And then he asked, "And from where did they come to you," for if he could show his stores and hidden items to agents coming from a distant land, without fear that they might be jealous and might catalyze war with him, it would still be inappropriate to display them before agents of nearby nations...

Chizkiyah understood the content and intent of the questions. For the first question he was afraid to answer, caught like a thief breaking in. He was ashamed before the prophet who would rebuke him directly. For the second question he answered, "They came to me from a distant land," meaning, "I considered them as those who come from a distant land"...

13. Rashi to Yeshayah 39:6

לא יותר דבר - מדה כנגד מדה כנגד לא היה דבר:

"Nothing shall remain" – Measure for measure, parallel to "There was nothing".

14. Talmud, Sanhedrin 93b

"ויהי בהם מבני יהודה דניאל מישאל ועזריה." אמר רבי אלעזר כולן מבני יהודה הם. ורבי שמואל בר נחמני אמר דניאל מבני יהודה, חנניה מישאל ועזריה משאר שבטים. "ומבניך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל" - מאי סריסים? רב אמר סריסים ממש, ורבי חנינא אמר שנותרסה עבודה זרה בימיהם...

15. Malbim to Yeshayah 39:6

מה היה חטאו שבעבורו נבא עליו העונש הגדול הזה, וכי לא הורשה למלך להראות את בתי אוצרותיו? וכי לא התפאר שלמה בעשרו לפני רבים עמים? בד"ה נזכר שחזקיה גבה לבו ויהי קצף על יהודה וירושלים, מה היה זה גבהות לב, והוא עשה זאת לתומו? ביחוד נזכר שם שד' עזבו ביד מליצי שרי בבל לנסותו לדעת את כל בלבבו, ומה כל הרעש הזה? מה חטאו בניו? אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה? האם לא חטאה ירושלים חטאים גדולים ונאצות גדולות אשר בעבורם הלכו שבי לפני צר, לא בעבור חזקיהו הצדיק אשר הראה אוצרותיו?

16. Abarbanel to Yeshayah 39:7

אבל יש להקשות בזה איך נענש חזקיהו עונש מופל' כל כך בסבה קטנה ועון קל כזה כי אם היה שבאו אליו שלוחי מלך בבל ראוי היה שיכבדו ויראם בית גנזיו, ואם דרשו מעמו המופת אשר היה בארץ אין ספק שיספר להם חזקיהו הענין כולו, ואף שנאמר שחטא בהתגאות לבו אין ראוי מפני זה שנאמר שבעונו נחרבה ירושלם וגלתה יהודה ונשרף בית קדשנו ותפארתנו חלילה לאל מרשע שיעשה מכה רבה וחרבן מופלג אשר כזה בעבור חטא נקל בגאות חזקיהו, והנה לא ראינו שהנביא הוכיחו על זה ולא אמר לו יען אשר עשית את הדבר הזה או יען אשר לא גמלתני וכיוצא באלו הדברים המורים על היותו כפוי טובה נגדו יתברך, וגם שנודע שחטא בזה הנה ישראל מה עשו ולמה יכשלו בעונו כל בני יהודה וירושלם, עד שאמרו בפ' חלק (סנהדרין קד, א) תניא רשב"א אומר בשביל הטוב מה אות ובשביל מה אות אכלו גוים על שלחנו ובשביל שאכלו גוים על שלחנו גרם גלות לבניו, מסייע ליה לחזקיה דאמר חזקיה כל המזמן גוי בתוך ביתו ומשמח עליו גורם גלות לבניו שנאמר ומבניך אשר תוליד יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל עד כאן, ופסוק מפורש הוא שלא היה החרבן כי אם בחטאת מנשה ואיך אם כן יוחס לחזקיהו

17. Melachim II 21:10-15

(י) וַיְדַבֵּר ד' בְּיַד עֲבַדָיו הַנְּבִיאִים לֵאמֹר: (יא) יַעַן אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַתַּעֲבוֹת הָאֵלֶּה הִרְעָה מִכָּל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לִפְנֵי וַיַּחֲטֵא גַם אֶת יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו: פ (יב) לָכֵן פֶּה אָמַר ד' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה אֲשֶׁר כָּל שְׂמֵעָה תִּצְלַנָּה שְׂתִי אֲזַנְוִי: (יג) וַנְּטִיתִי עַל יְרוּשָׁלַם אֶת קוֹ שִׁמְרוֹן וְאֶת מִשְׁקַלֶּת בֵּית אֶחָאָב וּמַחֲיִיתִי אֶת יְרוּשָׁלַם כְּאֲשֶׁר יִמְחָה אֶת הַצִּלְחַת מִחָה וְהִפָּדַעַל פְּנִיָּה: (יד) וַנְּטִשְׁתִּי אֶת שְׂאֵרֵי נְחֻלְתִּי וַנְּמַתִּים בְּיַד אֲבִיבָהֶם וְהָיוּ לְבָז וְלִמְשָׁסָה לְכָל אֲבִיבָהֶם: (טו) יַעַן אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָרַע בְּעֵינֵי וַיְהִי מְכַעֲסִים אֹתִי מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֶם מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה: